

Uredništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Rokopisov ne vrača.

Poština plačana v gotovini.

.....
zhaja vsak četrtek jutraj in stane poštino vred celoletno 24 Din, za leto 12 Din, za leto 6 Din.

Posamezna številka 75 p.

MURSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 7, I. nadstropje. Telefon šte. 7.

.....
Inserati: Ena šeststolpna petivrsta (prostor 3 mm visok in 42 mm širok) 75 p. Pri večkratni objavi primeren popust. Posamezna številka 75 p.

13. šte.

Gornja Radgona, dne 29. marca 1923.

V. leto.

Velikonočne misli.

Peta Velika Noč po našem narodnem in državnem ujedinjenju, peta Velika noč obenem peti rojstni dan Murske Straže!

Človek, ki je pred petimi leti zlezel iz strelnega rova, bi mislil, da so danes sledovi svetovne morije že izbrisani! Kruto se moti, kdor misli tako. V petem letu takozvanega „ujedinjenja“ in „svobode“ so sledovi svetovne vojne začrtali globoke brazde — povsod. Tudi v dušah. Ošabno in nečloveško smo se posmehovali revnim in lačnim nasledstvenim državam, posebno Avstriji in nismo nič pomišljali, da se kolo usode suče, venomer suče in da — četudi ne letimo z Avstrijo, ki se je sedaj vsled spretnosti njenih državnikov na znotraj videzno konsolidirala — paralelno v popolno propast, vendar smo na poti za njo. Samo z razločkom, da hitimo v gospodarsko brezvladje v precejšnji distanci. Razmere sosednje države se vidno boljšajo. Res je tam draginja, ali denar ne skače, dočim pada vrednost naše uboge pare — rapidno, katastrofalno.

Z velikim in nepremagljivim upanjem smo pričakovali velike bodočnosti, zboljšanje socialnega položaja za vse sloje našega naroda; kajti čemu bi se prelilo tudi toliko krvi, ako ne za boljšo bodočnost, za izboljšanje razmer? Zmotili smo se v računu. Najširše plasti našega naroda je zajela beda: V družini ni veselja razpoloženja, ker ni kruha, ni sredstev; jetika hodi od kože do kože in pobira naš cvet, odraščajčo mladino. Jetiki pomaga otrovni alkoholizem, v katerem revni in nižji sloji iščejo utehe in pozabljenja. Hrana je nezadostna, ker se „mora“ izvažati naše narodno bogastvo. Tudi stanovanj ni in naš narod je obsojen v zadohla stanovanja, brloge in kleti — — —. To pa kakor v mestih, nič manj na deželi.

Vse to v petem letu našega ujedinjenja, ob peti Veliki Noči!

Zdi se mi, da je moje trpeče ljudstvo, brezpravno in zasmehovano od lastnega brata — rojeno na Veliki petek. Kdaj pride njegova Velika noč, njegovo resnično Vstajenje? Kakor je vstal Odrešenik, zmagaec nad Smrtjo, tako mora in bo vstalo naše ljudstvo, pripeto na križ od brezpravnosti, krivice, zasmehovano od bratov lastne krvi!

Naše dobro slovensko ljudstvo je rojeno na Veliki petek! Celo njegovo življenje med drugimi narodi je dolga veriga trpljenja, krivic, zasmehovanj, izrabljanja in izkoriščanja. Rojeno na Veliki petek je vstalo naše ljudstvo in v velikih trumah šlo za Odrešenikom, gledajoč v njem Uteho in Tolažbo.

Teptanemu slovenskemu narodu je samo njegova vera v Odrešenika vseh bednih in zatiranih ona čudežna moč, ki ga ohranja že stoletja in stoletja in mu daje moči, da vstraja, veruje, upa in ljubi! Naš narod ima vero, trdno vero v boljšo bodočnost, vero v Odrešenika, ki je bil tudi zanj razsvetljen na Kalvariji.

Kakor v žalostnih dneh Velikega tedna, tako žive še danes, posejani med revne, bedne množice — ljudje, po duši in Bogu naši bratje. V blesku in sijaju žive. Vsega imajo v izobilici, vsega, samo srca nimajo za trpečega, gladnega, bolnega, zatiranega brata. Poznajo le sebe, bližnjega ne.

Veliki Odrešenik, bičan, opljuvan, s trnjem kronan, križan, ki je vstal tretji dan svoje smrti je z razpetimi rokami na Kalvariji zaklical nemo, brez besed ob uri smrti na Veliki petek: Kakor objemajo te za vas prebodene roke ves svet, tako se ljubite, bratje med seboj! — Hudobni svet ni čul tega klica, ni čula zemlje bolečnih vzdihov božjega Odrešenika...

Bolj kakor kedaj poprej je polna zlobe, bratomornega sovraštva, greha, krivice, suženjstva!

Na Velikonočno soboto in nedeljo bodo zapeli revni zvonovi širom naše lepe, z lepoto in rajskim krasom obdarjene domovine. Spomladno razpoloženje bo prepevalo v zvonovih. Naj prepeva tudi v naših zmučenih srcih! Saj mi, ki verujemo Vanj, ki je bil križan za to, da odreši svet nismo izgubili upanja v boljšo bodočnost. Četudi v trpljenju, bedi, obupu in strahu pred zoro drugega dneva se naša zmučena srca dvigajo ob zvonjenju revnih velikonočnih zvonov do nebes.

Kvišku srca! Vstanite, bratje!

Duševno življenje je resničnejše od vsakdanjega, materialnega. V ognju se čisti zlato, na dnu morja so skriti biseri v blatu morskoga dna, po viharju zasije mavrica, po dežju solnce: Niso v nas še umrli ideali, ne! Še lepši so; kakor izbrušeni biseri so blesteči, svetli, krasni!

Vsi bolni, bedni in trpeči, deca brez matere, smrti zapisani obrazi, kličem vam: Kvišku srca! Kvišku oči na Kalvarijo, kjer se je dal za vas razpeti On, Bog Ljubezni, Usmiljenja in Dobrote. On, ki vas vse brez razlike vere in narodnosti in političnega prepričanja zaklepa v Svoje božje Srce!

Naš na Veliki petek križani narod trdno upa v svoje vstajenje, kajti priti mora, vstajenje naroda, ko bomo enakopravni vsi, tudi oni, ki so danes teptani in užaljeni. Tudi naša, na zunaj svobodna, jugoslovanska država bo doživela dan, ko bodo njeni sinovi resnično svobodni, neodvisni v socialnem pogledu, prosti v svojih naziranjih, svobodni v svojih političnih pravicah. Na razvalinah sedanjega režima oligarhije bo vzkliklo vstajenje notranje svobode in prostosti, se bo začela roditi Velika noč danes družabno zapostavljenih, socialno izkoriščanih državljanov v svobodni svoji državi in domovini.

Zato veljaj danes širom cele naše lepe slovenske domovine velikonočni klic:

Kvišku srca, bratje!

Zasluzena zaušnica.

(Izvirni dopis.)

V Banatu je bilo in sicer l. 1916. V kupažu II. razr. na železnici med Vel. Kikindo in Zamboljo se je peljala precej pisana družba. Naravno, ker je bila vojna, se je sukal pogovor okrog nje, ugibajoč, kedaj bo je konec. Zlasti ste bili gostobesedni dve dami, katerih možje, kakor je bilo razvidno iz njihovih pogovorov, so bili tudi na fronti. Ena izmed njih je začela celo jokati, ko je videla drveti mimo transportni vlak. Zdaj pa se je čutil poklicanega, nju tolažiti nek debeluhar, kateremu se je na prvi pogled videlo, da se peča z obrtjo, ki je v vojnem času izvoljenemu ljudstvu nesla težke miljone. Ta pravi: „No, ve ženske ste zaradi tega zelo neumne; Saj ja vendar dobivate podporo in vaše posestva vam tudi nesejo veliko. Zakaj se toraj pritožujete? Sicer pa — pristavi po kratkem molku z ironičnim smehom — zastran mene lahko traja vojska, magari še 10 let.“

Ni še prav izgovoril zadnjih besed, pa že zazveni: plec, plec plec in v tistem hipu je že plesal njegov cilindar na sredi vagona svoj „čardaš“. To se je zgodilo, kot bi tresnil, da se je oklofutani vampež komaj orijentiral, kedo ga je tako neženirano potipal za njegova umazana ušesa in to je bil star črnovojnik, ki se je vračal z dopusta na fronto. Vse se je na ves glas smejalo temu prizoru in eden sopotnikov je celo čestital vojaku k njegovemu junaškemu činu in obenem mu je še stisnil v roke desetak, ki je takrat še veliko pomenil. Zahvaljujoč se mu, pravi vojak: Nisem potreben daru, ampak, vzamem ga, da kupim zanj cigarete za svoje tovariše na fronti.

Značilen je ta dogodek tudi za današnji čas. Na tiho nedeljo so bili neusmiljeno oklofutani od zavednih volilcev vsi tisti krvosedi ljudstva, ki jim ni bilo nič prav, magari bi beograjski centralizem žmikal naše ljudstvo še desetletja. Kaj za to?! Saj kot plačani agentje velestrbstva niso imeli ravno preslabega življenja, zlasti če so se kotali po ministerskih zofah, kakor dr. Kukovec, dr. Zerjav in Pucelj. Kaj so pomenile te kapacitete za nas obrtnike, kmete, delavce in invalide sploh za vse trpeče ljudstvo, na to se itak vsak v bridkostjo spominja. Ni moj namen spominjati bralce na ničvredno preteklost teh, ki so danes na tleh, samo to omenim, da bo dr. Kukovcu zvenela več ko zaslužena zaušnica celo življenje. In kot kandidat na razpoloženju mu zdaj ne kaže drugo, kot poprijeti se zopet svoje „obrtni“. Če pa ne bo kaj delati, pa lahko gre v vas k svojim kolegom Rebeku, Kührju in Petovarju vprašati, če so si že kaj poravnali svoje ude po padcu dne 18. III.

Njemu enako usodo deli njegov pernati „kamerad“ dr. Žerjav, ki si sploh ni upal na javen shod. In da bi ga volilci vsekakor poznali po obrazu, je poslal „Domovini“ svoj portret z lastnoročno pisanim življenjepišom, kjer pa smo zamanj iskali najzanimivejših poglavij o Agro-merkuru in o delu za invalide. Pač, skoraj bi se zmotil. Nakazati jim je dal 00.000.000 K lanske leto o priliki mednarodnega invalidskega kongresa. Koliko pride to na vsakega invalida, si naj izračunaj vsak sam. In da članek ne bo predolg, se raznih Drofenikov ognimo, kakor tudi Mermoljev. Vprašajmo mimogrede samo Novačana, je li zadovoljen z 100.000% obresti ki jih je dobil za zaušnice, s katerimi je bil pred volitvami tako radodaren? Vsi ti navedeni in nenavedeni, med katerimi so zapopadeni tudi vsi drugi samostojno liberalni republikanski in radikalni priganjači oz. „feldžandari“ so dobili za svoje laži lumparije pošteno zasluženo zaušnico. A še bolj izdatno plačilo za njihovo demagoštvo jim bodo pripravili naši izvoljeni poslanci in na nas je ležeče, da jim v težkem boju stojimo zvesto ob strani, da bo končna zmaga tem sijajnejša in zaušnica našim nasprotnikom tem izdatnejša in to bo mogoče v nerazdeljeni, avtonomni in za vse stanove pravični Sloveniji.

A. E.

Ali sem poravnal naročnino?

Predvojni negažirani dolgovi.

Delegacija ministrstva financ objavlja uradno:

Gospod finančni minister je na poziv reparacijske komisije v Parizu z odlokom z dne 9. marca 1923 D. br. 4417 odredil, da naj se vse obveznice predvojnih negažiranih dolgov bivše Avstro-ogrske monarhije, — ki so na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in jih mora naša država prevzeti v plačilo, — vzamejo iz obteka in zbero pri generalni direkciji državnih dolgov.

Na podlagi tega odloka pozivljam vse imetnike navedenih obveznic, da naj jih najdalje do 13. aprila 1923 izročijo finančnim ustanovam, ki so določene, da izvrše ta posel.

Obveznice, ki se ne bi odvedle — ne glede na to ali so žigosane ali ne — se ne bodo upoštevale pri razdelitvi predvojnih dolgov in ne bodo konvertirale v papirje naše države. Nove obveznice bodo dobili samo oni, ki so izročili državi svoje stare obveznice.

Obveznice bodo sprejemali:

1. Generalna direkcija državnih dolgov;
2. Okružne in sreske finansijske uprave na teritoriju Srbije in Črne Gore;
3. Oblasna finansijska direkcija v Novem Sadu in njene področne okružne in sreske finansijske uprave;
4. Finančna delegacija v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu ter vsi davčni uradi na ozemlju Bosne, Hrvatske, Dalmacije in Slovenije.

Obveznice se bodo jemale iz obteka po določilih pravilnika D. br. 4019 z dne 9. avgusta 1920 (Uradni list 97/313 z dne 23. avgusta 1920) na isti način, kakor so se jemale iz obteka obveznic vojnih posojil.

Obveznice, ki niso v rokah lastnikov samih, marveč so deponirane in hranjene iz kateregakoli naslova pri bankah, državnih ali privatnih ustanovah ali privatnih osebah, morajo odvesti oni, ki jih shranjujejo in jih upravljajo. Shranjevalci so lastnikom materialno odgovorni za škodo, ki bi utegnili zadeti lastnika, ako se obveznice ne bi pravočasno odvedle.

To pa velja samo za obveznice, ki se nahajajo na našem ozemlju. Glede obveznic, ki so deponirane v inozemstvu, se bo postopek pozneje določil.

Ustanovam določenim da jemljejo obveznice iz obteka, naj se izročajo izključno samo obveznice, ki so bile žigosane z našim žigom.

Vse ostale obveznice to so:

1. Obveznice, ki slučajno niso bile žigosane — torej sploh nežigosane;
2. Obveznice, ki so žigosane poleg z našim žigom tudi še z žigom kake tuje države (Avstrijske, Madžorske, Češke itd.) in
3. Obveznice ki so žigosane samo, z inozemskim žigom; naj se pošljejo v denarnem pismu neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu.

Posiljati je priložiti kolekaprosto prošnjo v kateri morajo biti navedene predložene obveznice po njih vrsti, emisiji, po serijah in številkah ter nominalni vrednosti.

Za prejete obveznice bodo izdajala finančna oblastva in davčni uradi strankam reverze (prejemna potrdila), podpisane po dveh uradnikih (po uradnem predstojniku in še enem uradniku) in opremljene z uradnim pečatom. Te reverze je

treba skrbno shraniti, ker se bodo izdajale nove obveznice samo proti vrnitvi reverza.

Priprave za III. ljubljanski vzorčni velesesem od 1. do 10. sept. 1923.

Te dni je urad Ljubljanskega velesesema razposlal na vse znane mu naslove naših industrijskih, obrtnih in trgovskih krogov vabila za udeležbo kot razstavljalca na letošnji velesesemski prireditvi in prijavnice tiskovine.

Vsakdo iz interesiranih krogov, ki bi teh tiskovin slučajno ne prejel, se najljubše naproša, da to javi sejmškemu uradu, ki mu jih bo takoj poslal. Tudi sicer vse informacije daje radevolje pismeno in ustmeno urad Ljubljanskega velesesema v Ljubljani, Gosposvetska cesta. Telefon int. 140.

Sejmski vestnik, ki bo oficijelno glasilo III. Ljubljanskega velesesema vršečega se od 1. do 10. septembra 1923 izšel bo prihodnji mesec in bo perijodično izhajal do otvoritve letošnje prireditve, bo prinašal zelo zanimivo vsebino in se bo izdal v visoki nakladi. Razširjen bo ne samo po Jugoslaviji, ampak tudi v inozemstvu ter tiskan v vseh srednje-evropskih jezikih. Prinašal bo aktualne gospodarske članke in splošne, tako za industrijski in trgovski svet kakor tudi za konsumente važne informacije. Zato ga bo vsakdo čital z največjim zanimanjem in se inseriranje v njem v resnici izplača. Vsem pridobitnim krogom toplo priporočamo, da se poslužijo te ugodne in uspešne prilike. Vestnik bo izhajal v kvartformatu in stane oglas na celi strani 1000 Din, manjši oglasi temu sorazmerno. Blagovotite poslati tozadevno naročilo čimprej uradu Ljubljanskega velesesema v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

Tedenske novice

Vesele Velikonočne praznike želi vsem svojim naročnikom, inserentom, prijateljem in znancem „Murska Straža“.

Sijajno zadoščenje za naše vztrajno delo so nam prinesle zadnje državnozbornske volitve. Na tiho nedeljo niso glasovali slovenski volilci za osebe ali za politične voditelje, tudi ne za stranke kot take, ampak oddali so svoje glasove za zmago splošnoslovenske ideje za neodvisnost in samostojnost Slovenije. To je važna ugotovitev. Zaduje volitve niso bile navadne volitve, kjer gre za osebe ali za stranke v prvi vrsti, ampak so bile plebiscit o tem, kaj slovensko ljudstvo brez razlike strank sploh hoče. In slovensko ljudstvo je povedalo dovolj glasno, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospod. Izreklo se je torej z ogromno večino za misel, ki jo mi že štiri leta širim in poglobljam med Slovenci. Zato nas ta uspeh iskreno veseli. Ne štejem si pa svojega dela v nikako zaslugi, ker smatramo, da smo vršili s svojim delom le svojo dolžnost. To bomo vršili z vstrajnim, poštenim in smotrenim delom tudi še naprej, ker naš boj še zdaleka ni končan.

Potovanje naše kraljevske dvojice v Pariz. „Petit Parisien“ poroča, da namerava kralj Aleksander in kraljica Marija posetiti meseca aprila predsednika francoske republike

Milleranda. Jugoslovenska kraljeva dvojica ostane v Parizu štiri dni.

Kam gre slovenski denar? „Jutro“ poroča pod naslovom „Razpust ljubljanskega urada za nezgodno zavarovanje delavcev“ sledeče: „Osrednji urad za zavarovanje delavcev, izpostava I. in II. v Ljubljani je z dne 18. t. m. ukiniten, njegove agende so prešle na „Osrednji urad za zavarovanje delavcev“ v Zagrebu.“ — Tako je dograjen zopet nov in sicer prav velik kanal, po katerem se bo odcejel slovenski denar v Zagreb, pravzaprav pa v Beograd.

Kdo nas vlada? Kakor znano, imajo odločilno besedo v naši državni upravi gospodje Belgrajčani. Kako ti gospodje državo „upravljajo“, tudi vsi vemo. Zakaj nas pa tako vladajo? Odgovor na to vprašanje dobimo iz sledečega „Jutrovega“ poročila: „Belgrajsko sodišče je obsodilo na 10letno ječo dvanajst uradnikov, ki so se vsi nahajali na višjih položajih in so vršili v družbi najordinarnejše tatvine in tudi razbojništva. Med temi tatovi je bil neki generalni ravnatelj (!!) Marko Pavlovič, gimnazijski ravnatelj (!!) Živko Stefanovič, načeln. v ministrtvu (!) Andra Ignjatovič, upokojeni general (!!) Milutin Andjelič in razni drugi višji uradniki. Le eden je bil samo praktikant, a ravno ta je bil najslabši in je bil obsojen na smrt.“ — Živijo centralizem, živeli tatovi!

Važne tedenske novice so sledeče:

Radikalci od nekdanj nimago nobenega četa za Slovence. Imajo jih za nepotrebno breme in za molzno kravo. Dočim na jugu domalega napovedujejo vojsko zaradi enega razbojniškega hajduka, za naše koroške in primorske Slovence niti mezinca ne ganejo. — Božidarja Severja, ki so ga Madžari dolgo časa imeli v ječi pa ga na zahtevo naše vlade (ki so jo morali šele naši poslanci suniti v rebra) izpustili, so zopet v Budimpešti zaprti in ga v ječi ubili. Naša vlada se za to ne zmeni, ker je Sever slučajno Slovenec. Zatrjujejo, da še živi. — Poročilo o zunanem položaju. Na vprašanje nekega časnikarja glede gorških in istrskih Slovencev ozir. Hrvatov je dejal dr. Ninčič, da je njihova usoda odvisna od njih samih. Enak odgovor je dal tudi glede odpuščanja slovenskih delavcev v Primorju. Na vprašanje, kaj je s koroškimi Slovenci, je dr. Ninčič izjavil, da se je pri zadnjih belgrajskih pogajanjih to vprašanje načelo. V sedanjih razmerah se ne more ničesar storiti za koroške Slovence. Belgrajska vlada je prepričana, da bo dnnajska vlada razumela to vprašanje. Nemogoče pa je, je dejal Ninčič, da bi imeli Nemci pri nas več pravic, kakor jih imajo Slovenci v Avstriji. Zelo verjetno je, da bo v pogajanjih z Italijo naša vlada popustila glede Baroša in Delte, edinega slovenskega in hrvatskega pristanišča. Vlada hoče s tem Slovence in Hrvate gospodarsko ubiti.

Kraljev dar dijaštvu. Beograjski listi pišejo, da je Nj. Vel. kralj poklonil ferijalnemu Djačkemu Savezu Karadjordjev. dvor v Topoli. Gradič je v to svrhu že preurejen in bo v mesecu majniku t. l. izročen vodstvu Saveza.

Naše posojilo v Franciji. Naša vlada je bila obveščena iz Pariza, da je francoski finančni minister predložil parlamentu zakonski predlog, v katerem se dovoljujejo kraljevini SHS posojila do skupne svote 30 milijonov fr. frankov. Ne ve se še, v kako svrhu se je zaprosilo omenjeno posojilo.

Nemci se zanimajo za naš les. Neke nemške tvrdke iz Berlina so se obrnile na naše ministrtvo trgovine in industrije s prošnjo, da bi jim poslali naslovi naših izvoznih lesnih tvrdk.

Arbogast Reiterer. O. T.—r.

Skrivnostni glasovi iz drugega sveta.

(Konec.)

Ne moremo si niti misliti, do kak strašnih posledic bi dovedla splošna vera, recimo znanje ali prepričanje vseh, da ni nobenih večnih kazni. Začelo bi se grozno izdivjanje, podle sebičnosti kakor pri materializmu; niso namreč vsi ljudje tako vzorni kakor Olhaver. Ako odpade bistven razloček v posledicah za dobro ali slabo življenje, potem odpade sam od sebe tudi razloček med dobrim in zlom. Kdo bo se pač še potem z naporom vseh sil ubijal za čednost in se boril proti strastem, ki so človeku vendar tako sladke? „To bi bila smrt za vso mravnost“, pravi škof Schneider. „V resnici razdirajo ti duhovi temelje in korenine vsake vere, spravljajo v razmerje do Boga največjo zmešnjavo, v predstavo o onem svetu pa nobene luči.“

Dr. Lapponi, telesni zdravnik papeža Leona XIII., se je pritrjevalno izrazil k spiritističnim pojavom in pravi o njih vplivu: „Spiritisti sami bodo priznali, s kako strašno kaznijo Bog udari

ljudi, če nam pripovedujejo, koliko zmot, koliko napačnih nauk in velikih laži razširjajo duhovi kot učitelji, posebno z ozirom na mravnost in vero“. Umrli vodja spiritistov dr. Egbert Müller iz Berlina naj nam pove krepko sklepno besedo: „Mediumistični spiritizem je velikopotezna igra satana, da uniči Cerkev Kristusovo. Če ga bogoslovno globoko pojmujejo, pelje nas k razodeti veri in tako nazaj k stari Cerkvi.“

Apostoli so nekoč vprašali Kristusa, kaka bodo znamenja njegovega drugega prihoda in konca sveta (Mat. 24). Kristus jim je navedel: 1. Velike vojne. „Slišali boste o vojnah in vojnih govoricah; pazite, da se ne daste zmešati“. 2. Posebej vojne v znamenju narodnega sovražstva. „Ustal bo narod zoper narod“. 3. Bolezni in lakota. „In kuga se bo širila in lakota iz kraja v kraj“. 4. Pregarjanje duhovnikov. „Tedaj vas bodo izročili v stiske in vas bodo morili; in vi bodete osovraženi pri vseh narodih radi mojega imena“. 5. Razredni (slojni) boj. „In mnogo se jih bo pohujšalo in med seboj sovražilo“. 6. Odpad od vere. „In hudobija bo dobila nadoblast in ljubezen se bo

pri večini ohladila“. 7. Očitna čudodelna znamenja ljudi. „In mnogo krivih prorokov bo vstalo in jih mnogo zapeljalo“. Vstali bodo krivi proroki in bodo delali velika znamenja in čudeže, tako da bi bili zapeljani tudi izvoljeni, ako bi bilo mogoče. Glejte, jaz sem vam naprej povedal“. Nehote mislim pri „krivih prorokih“ tudi na spiritizem z njegovimi res čudovitimi pojavi, ki potegnejo vsakega s privlačno silo na sebe, da se jim ne more ustavljati, kdor ne stoji trdno in neomahljivo na fleh razodete vere.

„Od figovega drevesa pa se učite prilike: Kadar se omehča njegova mladika in požene listje, veste, da je blizu poletje. Tako tudi vi, ko bote videli vse to, vedite, da je blizu pred durmi (namreč konec sveta) ... Tistega dneva pa in ure ne ve nihče... ampak le Oče sam...“ (Mat. 24).

Na Svečnico 1923. Maribor.

Peter Kovačič.

Ministrstvo je pozvalo vse naše trgovinske in obrtne zbornice, da zberejo te naslove v svojem območju in jih pošljejo ministrstvu.

Čebulno seme prosto uvozne carine. „Narodne Novine“ od 10. t. m. prinašajo odlok, da je seme od čebule oproščeno uvozne carine.

Ustanovitev kreditne stavbene zadruge „Mojmir“ v Mariboru. Mariborska Gradbena Akcija, ki je dala tekom svojega kratkega obstanka inicijativo za ustanovitev stavbene zadruge za državne nameščence in ustanovitev poslovne in socialne institucije Mar-Stan, beleži iz vrst svojih ustanoviteljev zopet velik korak dalje k prepotrebni preobnovi Maribora. V pondeljek večer se je na inicijativo društvenega tajnika ustanovila Kreditna stavbena zadruga „Mojmir“. Zadruga šteje že nad 20 resnih reflektantov za nove zgradbe, med njimi je mnogo trgovcev in obrtnikov, ki reflektujejo ob enem tudi na lokale in delavnice. Zadruga se omejuje iz početka na sigurne reflektante za malostanovanjske hiše v bližini mesta, pozneje pridejo na vrsto tudi člani, ki radi pomanjkanja takoj razpoložljive gotovine odplačujejo zgradbe ali samo stanovanja, ali samo lokale po večletnih amortizacijskih obrokih. Do odobrenja združnih pravil prevzema zadruga ozir. pripravljali odbor tudi vloge od reflektantov na novo zgradbe ali siceršnjih interesentov že sedaj ter jih nalaga v določenem najbolj sigurnem denarnem zavodu, na ime in korist dotičnih vlagateljev. Po odobrenju pravil preide tudi to poslovanje na zadrugo samo. Ker so se pri sedanjem stanovanjskem pravilniku sami kot podnajemniki najbolj prizadeti in izkoriščeni, namerava zadruga pri zadostnem številu interesentov zgraditi tudi lastni dom za samice. Z ustanovitvijo te zadruge je omogočeno sastavenje ozir. naselitev tudi vnanjih reflektantov, ki dosedaj samo radi pomanjkanja stanovanj niso mogli priti v Maribor, torej bo zadruga dobrodošla tudi trgovcem, obrtnikom in upokojencem iz raznih krajev. Zadruga se hoče baviti tudi z lastno industrijo za vse stroke, ki prihajajo vpoštev pri zgradbi hiš in obratnih lokalov. Predvsem se bo zanimala za industrijo po ceni lesnih družinskih stavb. Pristopnina znaša din 25, delež din 250. Na čelu pripravljalnega odbora stoji začasno znani slikarski mojster g. Horvat. Odbor se v prihodnji seji še izpopolni. Začasen naslov: Kreditna stavbena zadruga „Mojmir“ na Mar-Stan Maribor.

Dopisi.

VELIKONOČNO VOŠČILO! Ker so letos velikonočne dopisnice predrage in se je tudi pošta podražila nisem letos v stanu razpošiljati običajnih vsakoletnih velikonočnih voščil, kar storim tem potom. Torej želim vsem svojim prijateljem in znancem, kakor tudi vsem nasprotnikom, političnim kakor osebnim brez razlike spoja in narodnosti — prav vesele Velikonočne praznike, mnogo pihov in drugih običajnih sladkosti naše solzne doline.

Roman Bendé, član uredn. odbora M. Str.

Gornja Radgona. (Razne vesti.) O delovanju tukajšnjega občinskega zastopa nam je došlo precej pritožb, posebno radi nekega odseka, ki zelo pristransko nastopa. O stvari bomo še pregovorili. Sicer pa bil čas, da sedaj, ko je naša politična javnost ob volitvah dobila jasno lice, odstopi demokratskosamostojni občinski zastop, ako ima le malo čuta sramežljivosti v sebi. Toda o tem na drugem mestu. — **Zopet baraka ob mostu.** Te dni je minulo leto, odkar smo našo drž. upravo začeli opozarjati na to državno sramoto ob meji. Vse ni nič pomagalo. Samo toliko so se zganili, da je prišlo vendarle do komisije. Sedaj izgleda, da je delo dovršeno. Če že ne radi sebe in iz nenaklonjenosti do lastnih uslužbencev, ki morajo vršiti težko stražno službo bi morala država že radi lastnega ugleda pred tujci, ki prihajajo preko meje, postaviti dostojno stražnico.

— **Naš park.** Kakor je videti, se obdeluje naš dokaj iznekaženi park ob Muri. Dobro bi bilo, da se stvari pri občini poseben olepševalni odsek, ali pa poveri delo Olepševalnemu društvu, ki je bilo menda enkrat tukaj ustanovljeno. — **Ideja kopališča v Muri.** Ali bi ne bilo mogoče, do vročega poletnega časa zgraditi na Muri i. s. na občinske stroške primitivno kopališče, kakor je napr. v mestu in v vsakem večjem kraju, kjer prebivajo kopanja potrebni ljudje? Vsaj toliko, da bi se ljudje lahko nemoteno slčili in oblačili. — **Glavna tobačna zaloga,** ki je bila za časa volitev le lokal za brezplačno razdeljevanje „Naše vasi“ in torej ni služila svoji svrhi, vsledčesar tukajšnje prebivalstvo z veliko okolico ni nikoli (skoro 2 meseca) dobilo duhana — je prešla po financijeru g. Rosenbergu v roke g. Fr. Korošec, ki se bo, kakor upamo menda bolj brigal za trafiko, kakor pa za samostojno oz. radikalno politiko. Sijajno propali „vicekandidat“, katerega preklinjajo vsi bivši pristaši in invalidi se nič ne pokaže na svetlo. Morda seje oves ali pa orje, ali vozi gnoj, saj se je pustil titulirati za — kmetovalca.

Gornja Radgona. (Na naslov današnje večine občinskega zastopa v Gornji Radgoni.) Zadnje volitve v narodno skupščino so pokazale, da ima današnja iz pristašev JDS in SKS sestavljena večina občinskega zastopa trške občine Gornja Radgona za seboj le 33 JDS-pristašev-volilcev odnosno le 16 SKS-volilcev. Ako pa še vzamemo v poštev okolnost, da do na gornjeradgonskem volišču volili volilci 3 občin in da je posebno v prvo škrinjico padlo nekaj kroglic po nerodnosti, pridemo do rezultata, da imajo JDSarji v Gornji Radgoni 25 volilcev, Samostojneži pa kakih 6. Izvzemši nekaj Nemcev so vsi ostali volilci v občini Gornja Radgona pristaši SLS. JDSarska odnosno samostojna večina občinskega zastopa je tedaj dobila popolno nezaupnico. Gospodje bi morali to odločno in jasno voljo občanov razumeti ter iz tega izvajati posledice. Občani jim ne zaupajo več gospodarstva v občini in uprave občinskega imetja, zato naj poslušajo glas ljudstva in odstopijo. Z odstopom naj omogočijo takojšnji razpis novih volitev in z njimi zahtevajo novo zaupnico. Bodo videli, koliko bo jih še ostalo v občinskem zastopu. To storiti so dolžni pred svojo vestjo in pred voljo občanov.

Pri Mali Nedelji smo imeli nedavno imenitno slavnost — ali bolje rečeno komedijo. Kajti Matija Gubec bi se menda v grobu obrnil, če bi vedel, kakšni „kmetje“ pri Mali Nedelji obhajajo njegov spomin. Matija Gubec se je nekaj boril zoper podeželske kapitaliste — grofe. Sedaj pa stranka podeželskih kapitalistov ali kmetov v gosposkih suknhah, Samostojna obhaja njegov spomin! Ali si je mogoče misliti večjo hinavščino? Toda hinavščina, neodkritost in nedoslednost je ravno temeljna potoza v značaju slovenskih liberalcev. Seveda sedaj čez več sto let je lahko farbati našega kmeta z Matija Gubcem, ko so priprosti ljudje že zdavnaj pozabili, kdo in kaj je bil Matija Gubec. Toda kdor pozna zgodovino, tistemu se gabi ta liberalna komedija. Kajti če bi Matija Gubec danes od mrtvih vstal, kaj mislite gg. Samostojni, proti komu bi neki sedaj dvignil svojo roko? Ali mar proti „farjem“ in klerikalcem, kakor vi? Gotovo ne, kajti on je bil veren in zvest sin katoliške cerkve. Pač pa proti izkoriščevalcem kmečkega stanu t. j. proti podeželskim bogatašem, ki so domala vsi pristaši Samostojne kmetijske stranke. Zgovorni g. Mermolja, ki nam je prodajal svojo modrost, je pa eden izmed tistih Primorcev, ki so bili za časa vojske kot begunci od nas štajerskih Slovencev gostoljubno sprejeti, sedaj pa nam v zahvalo dela zgago, koder gre. Je pač vreden drug svojih primorskih bratcev v Mariboru, ki ondi celo razbijajo stroje tisti tiskarni, ki je med vojno tiskala marsikatero milo prošnjo za primorske begunce. In g. Mermolja se vojskuje za kmečke koristi s tem, da za te razgrajade hodi posvetovat na sodišče, da ne bi kje za svoje tolovajstvo prejeli zaslužene kazni. Ali zagovornika orjunskih pretepačev moremo sploh prištevati med razne politike?

Kapela-Radinci. Kapelsko bralno društvo priredi na Velikonočni pondeljek, dne 2. aprila t. l. v prostorih g. Maršeka v Radincih 2 gledališki predstavi „Za čašico kave“ in „Kazen ne izostane“ — s šaljivo licitacijo in petjem mešanega zbora. Začetek ob 4 uri popoldne. Vstopnina: sedeži 1. vrste 3 Din, 2. vrste 2 Din, stojišča 1 Din. Pridite množično! — Odbor.

Mala Nedelja. Narodno kulturno društvo priredi na belo nedeljo 8. aprila točno ob 1/2 4 uri popoldne v društveni dvorani „Babilon“ velezanimivo burko v petih dejanjih s petjem in tamburanjem. Vsi prijatelji poštene zabave, ki se hočejo nasmejati in razvedriti se vabijo k obilni udeležbi.

Verzej. Dekliška zveza v Verzeju priredi v nedeljo, dne 8. aprila v prostorih Marijanišča lepo igro „Bela nedela“ v 6 dejanjih in nad vse šaljivo enodejanko „V zakleti sobi“. Začetek točno ob 3. uri popoldne.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V neki vasi se je obrekovanje in opravljanje tako razpaslo, da je postalo naravnost neznosno. Nihče ni bil več varen pred zlobnimi jeziki. V vasi pa je živel mož Miha po imenu, malo čudak, nekateri so ga imeli celo za norega, pa ni bil. Ta je že dolgo tahtal, kako bi hudobnim jezikom zmešal štrene. Pametna misel mu pride v glavo. Imel je velikega bellega psa, ki je bil znan daleč okrog. Tega je nekega dne prebarval v vseh mogočih kričečih barvah in ga izpustil. Seveda je pes zbujal splošno pozornost in dolgo časa so vse vaške klepetulje in vsi obrekljivci govorili samo o njegovem pisanem psu. Prijatelj ga vpraša, zakaj je to storil. Modri mož pa mu je odgovoril: „Bolj je, da ljudje obrekujejo mojega dsa, nego nedolžne ljudi!“ — Kdo bi bil pri Sv. Jurju pripravljen namazati svojega psa? Barve kupi dopisnik. G. župan, poskusite Vi svojega! Mogoče bodo potem jurjevski obrekljivci in klepetulje tudi rajši vlekli čez zobe Vašega psa, nedolžne ljudi pa pustili pri miru. — Kogar srbi, naj se počoha!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Povodom letošnje petletnice konca vojske vabi Bralno društvo Sv. Križ cenjeno občinstvo na spominsko prireditev dne 2. in 8. aprila z izbranim sporedom, ki obsega igro „M r a k“, 3 dejansko tragedijo izza konca vojske, enodejanko „Proč s starim ognjem!“ vzeto iz kmečk. življenja, razventega primerne pesmi in deklamacije. Med odmori svira tamburaška godba. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Otrokom vstop prepovedan. Pričakujemo mnogobrojen obisk.

Razne vesti.

Grčija uvedla gregorijanski koledar. Na Grškem je stopil 2. t. m. v veljavo gregorijanski koledar. Dosedaj je veljal v Grčiji pravoslavni koledar.

Velika napetost med Francijo in Nemčijo. Francoske čete so zasedle vse urade v Karlsruhe, Mannheimu in Darmstadtu, da bodo lažje kontrolirale carino. Vse eksportirano in importirano nemško blago bo podvrženo 10 odstotni carini. V Nemčiji vlada vsled tega veliko razburjenje. Govori se o prekinjenju diplomatskih zvez med Nemčijo in Francijo. Dne 5. t. m. je govoril državni kancelar Cuno v zbornici. Pričel je govor z natančnim opisom dogodkov, ki so povzročili predčasno klicanje plenuma državnega zbora. Omenil je predvsem zasedbo prometnih naprav v Darmstadtu, Mannheimu in v Karlsruhe. Ostro je obsojal uporabo prisilnih sredstev po Francozih, zlasti zaporne kazni železničarjev. Prisilne naredbe Francozov so povzročile novo sovraštvo. Nemški narod je odločen, še bolj ko prej na odpor in ta odpor bo imel kljub temu, da je nemški narod razorožen, uspeh. Zavračal je očitane Francozov, da se Nemci nočejo pogajati. Nemški narod je vedno pripravljen za pogajanja, ako se mu nudi priložnost za javno in mirno razpravo. Ako zahteva Francija kapitulacijo Nemčije, bo Nemčija nadaljevala svoj moralčni in neupogljivi odpor, dokler ne bodo nasprotnega prepričanja.

Koralni spevi za oficije Vel. tedna priredil Vinko Lovšin Ljubljana 1923 II. natis samozaložba. Cena 10 D. Naroča se v prodajalni Kat. tisk. društva (Ničman) Ljubljana. Ker je pomanjkanje oficija za Vel. teden zelo občutno, je prireditelj nanovo izdal II. popravljeni natis, ker I. natisa že par let ni dobiti, povpraševanje po oficiju pa še vedno od več strani. Rokopis sta pregledala prvotno č. g. dr. Kimovec, sedaj č. g. St. Premrl in ga odobril šk. ordinariat kot manuskript. Izdaja je izvleček iz velikega oficija in popolnoma zadošča vsem potrebam, ker so obsežene vse melodije in začetni verzi psalmov. Lamentacije so pa izpeljane v celoti. Odgovarja v vsem novim izdajam in cerkvenim zahtevam glede koralnih izdaj. Zato ga vsem gg. duhovnikom, bogoslovcem in organistom toplo priporočamo. Naročiti je treba, ker je čas do Vel. noč kratek in založba razpolaga takoj z omejenim številom izvodov. Denar najboljšje poslati naprej. S poštnino 1-50 D več.

N. O.

Preosnova zrelostnih izpitov na srednjih šolah v Avstriji. Potom splošnega glasovanja se je 75-80% srednješolskega učiteljstva v Avstriji izreklo za to, da naj se poleg dosejanja pismene izkušnje uvede s prihodnjim šolskim letom še za vse dijake obvezna ustna izkušnja iz nemščine, enega tujega jezika, zemljepisja in zgodovine ter fizike.

Nove pisemske znamke, in sicer po 1, 5, 8, 20 in 30 dinarjev so prišle pred par dnevi v promet. Znamke po 1 dinar so bakrene barve, po 5 dinarjev bledorđeče, po 8 dinarjev vijoličaste, po 20 dinarjev zelene, a po 30 dinarjev oranžne barve.

ČUDILI

se tudi Vi bodele nizkim cenam, po katerih se prodaje sukno, volna, platno, cefir, modrovina, hlačevina, robci in sploh vsa manufakturna roba v veletrgovini **R. Stermecki, Celje**,

katera dobiva stalno velikanske pošiljatve robe direktno iz prvih svetovnih tovarn. **Zahtevajte cenik.**

PALMA

Kaučuk potpe trnike in potplate

„Ah! te bolečine!“

Malo Fellerjevega pravega Elzafluida in proč so bolečine.

Drgnenja s Fellerjevim Elzafluidom je prava dobrodejnost! Umivanje s Fellerjevim Elzafluidom jača mišičevje in živce! Deluje antiseptično in osvežujoče! Prežene nahod in naredi neobčutljivega proti mrzlemu zraku! Za oči in ušesa! Zobe in glavo! Za vrat in usta! Za hrbet in ude! Za celo telo izvrstno hišno sredstvo in kosmetikum. Fellerjev Elzafluid je veliko močnejše in izdatnejši kakor francosko žganje.

En poskus zadostuje, da tudi vi rečete:

**TO JE NAJBOLJŠE
KAR SEM KEDAJ OKUŠALI!**

V vseh dotičnih poslovnicaht zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. Pri naravnih naročilih stane s pakovanjem in poštnino če se pošlje denar naprej ali po povzetju:

3 dvojnate ali 1 špecialna steklenica	24 Din
12 dvojnatih „ 4 špecialne steklenice	84 „
24 „ „ 8 špecialnih steklenic	146 „
38 „ „ 12 „ „	208 „

Na te cene se računa sedaj 5% doplatka.

Pisma je natančno adresirati na: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 326, Hrvatsko.

OPOZORILO!

Posojilnica v Gornji Radgoni opozarja p. n. občinstvo, da je prepovedano hoditi preko njenega travnika odnosno sadonosnika od Sodsarske ulice na kolodvor in obratno.

Enako je prepovedano voziti od okrajne ceste pri kolodvoru preko travnika Posojilnice čez železniški tir na Trate in obratno. Po tej poti imajo pravico voziti le nekateri posestniki, ki imajo onkraj železniškega tira svoja posestva.

Omenjeni travnik bo Posojilnica ogradila in tako preprečila, da bi se na istem povzročala še nadalje škoda ali da bi si neupravičeni morebiti celo prilaščali — kake pravice.

Proti vsakomur, kedar bi še nadalje skušal hoditi ali voziti po omenjenem zemljišču Posojilnice ali kedar bi hotel poškodovati ali odstraniti ograje ali prepovedne table, ki se bodo postavile, bo Posojilnica sodno postopala.

V Gornji Radgoni, dne 27. marca 1923.

Posojilnica v Gornji Radgoni.

r. z. z. u. z.

Vaške muzikante

pozdravlja Kukavica.

Polke, valčki in mazurke.

Cena: denar naprej 6, na povzetje 11 Din
ima
organist Rozman, Vel. Nedelja, Štaj.

Eksportna tvrdka

PROPST

v GORNJI RADGONI

kupuje stalno

JAJCA

po najvišji dnevni ceni!

Izletnikom iz Gornje Radgone in okolice se priporoča naša gostilna v Lutvercih. Za izvrstna vina in jedila je vedno preskrbljeno.

MESNICA IN PREKAJEVALNICA

IVAN VAUPOTIČ

Gornja Radgona, Spodnji Gris št. 19.

Priporoča vse vrste klobas lastnega izdelka kakor:

Šunkarice, krakovske, brunšviske, hrenovke, kranjske, moztadella in posebne vrste klobase.

Priporoča tudi vse vrste mesa, kakor prekajeno in sveže svinjsko, telečje in goveje, ki se dobi vsak dan po najnižjih dnevnih cenah.

Priporoča tudi sveže laško pivo in črno pivo (Bockbier) v steklenicah in sodčkih.

Transport klobas, mesa in piva na veliko in malo za gostilničarje in trgovce.

Posestvo na prodaj

v Oseku št. 133, nova zidana hiša za vsako obrt sposobna; ima 3 sobe, lepa kuhinja, kamra in spodnja klet. Pol ure od Sv. Trojice, tik okrajne ceste, poprej dobro idoča gostilna in trgovina z mešanim blagom, zraven sta tudi 2 njivi, lepi sadonosnik in vrt in meri skupaj približno 3 orale. Pa tudi so še potrebne reči za gostilno, kakor miza, klopi in omara za kozarce umivati shraniti. Hlev za kravo in konja. K temu se prodaja tudi ena krava in ena telica, 4 lepi hlevi za svinje. Cena 500.000 K. Izve se pri Leopoldu Kreft v Ivanjševskem vrhu št. 12, p. Ivanjci pri Gornji Radgoni.

Vajenca sprejme Franc Jančar, krojač v Gor. Radgoni.

Na prodaj so štirje mladi psi, šest tednov stari, volčje pasme. Vpraša se pri Oskrbništvu graščine v Gornji Radgoni.

Mizarji!

Okras za rakve (truge) vsake vrste na izbiro, kakor tudi tančice (šlare), pogrebne sveče priporoča po ugodnih cenah

Karel Hojs, Gornja Radgona
zaloga mrtvaških potrebščin.

Prevozen fotografični atelje

iz lesa in stekla z žične vloge (v razstavnem stanju) z inventarjem vred ima po ugodni ceni na prodaj Roman Rek v Ljutomeru.

Kurjače

za Bürrer in Hoffmann sistem krožno peč sprejme

**Centrala občinskih opekarniških podjetij
V GORNJI RADGONI.**

Tazadevne ponudbe, dokaze o dosedanjem uspešnem službovanju, stan in službene zahtevke je poslati naravnost na že označen naslav.

Toliko jajc mi znesejo moje kokoši da je veselje. Najrajši jih prodam

RATNIK-u

v GORNJI RADGONI
SPODNJI GRIS št. 12

kateri plača po najvišjih dnevnih cenah.

Kupuje tudi vinski kamen po najvišjih dnevnih cenah.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V RADINCIH

r. z. z. n. z.

obrestuje vloge z 5% od sto, || daje raznovrstna posojila in vezane vloge tudi višje, || izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168